

ERIÄVÄ MIELIPIDE 25.5.2026

Lausunto / Yara Suomi Oy:n ympäristöluvan olennainen muuttaminen kipsin läjitysalueen laajentamiseksi ja toiminnan aloituslupa

Jätämme eriävän mielipiteen kunnanhallituksen lausuntoon koskien Yara Suomi Oy:n ympäristöluvan olennaista muuttamista kipsin läjitysalueen laajentamiseksi ja toiminnan aloituslupaa.

Katsomme, että kunnanhallituksen lausunto ei riittävällä tavalla huomioi hankkeen merkittäviä vaikutuksia lähialueen asukkaiden elinoloihin, asumisviihtyvyyteen, kiinteistöjen arvoon eikä kunnan vastuisiin alueen maanvuokranantajana.

Pidämme kestävämmänä ratkaisua, jossa kipsin läjitysalue sijoittuisi lähimmillään alle 200 metrin etäisyydelle yksittäisistä asuinrakennuksista ja noin 500 metrin etäisyydelle Sulkavanniin asuinalueesta. Kunnanhallituksen lausunnossakin todetaan etäisyyden olevan niukka. Näin pitkäkestoisen ja ympäristövaikutuksiltaan merkittävän toiminnan sijoittaminen näin lähelle asutusta heikentää kohtuuttomasti asumisrauhaa, ympäristön viihtyisyyttä sekä ihmisten kokemaa turvallisuutta.

Katsomme myös, että kipsin läjitysalueen laajennusta ei tule arvioida erillisenä alueella samanaikaisesti suunnitellusta muusta kaivos- ja tehdastoiminnan laajentamisesta. Yaran toiminnan vaikutukset muodostuvat yhteisvaikutuksina, ja hankkeen vaikutuksia tulee tarkastella kokonaisuutena erityisesti melun, pölyn, liikenteen, maisemavaikutusten, vesistövaikutusten sekä ihmisten elinolojen näkökulmasta.

Pidämme ongelmallisena myös sitä, että hankkeeseen liittyviä toimenpiteitä, kuten hakkuuta, on toteutettu ennen lopullista lupakäsittelyä. Toimintaa ei tule aloittaa ennen lainvoimaista hyväksyntää eikä toiminnanaloittamislupaa muutoksenhausta huolimatta tule myöntää tilanteessa, jossa vaikutukset ympäristöön ja asukkaiden elinoloihin voivat olla pysyviä.

Katsomme, että valuma- ja suotovesien vaikutuksia ei ole arvioitu riittävästi. Koska maaston viettosuunta on osin asutuksen suuntaan, olisi tullut esittää yksityiskohtaiset, riippumattomat laskelmat valumavesiriskeistä, vesienhallinnan toimivuudesta sekä poikkeustilanteiden vaikutuksista lähialueelle.

Lisäksi pidämme puutteellisena asukkaiden osallistamista prosessiin. Vaikutusalueella sijaitsee noin 67 taloutta ja arviolta noin 400 ihmistä, joiden elinoloihin hankkeella voi olla merkittäviä vaikutuksia. Asukkaille olisi tullut järjestää erillinen mahdollisuus tulla aidosti kuulluksi ennen lausunnon muodostamista.

Kunnan vastuuta maanvuokranantajana ei myöskään ole arvioitu riittävästi. Vaikutusalueella sijaitsee kunnan vuokratonteilla olevia asuntoja, joiden sopimuksia päättyy vuosina 2030–2032. Mikäli asumisolosuhteet olennaisesti heikkenevät ja

kiinteistöjen arvo laskee, tulee kunnan arvioida vastuunsa mahdollisista korvauksista, lunastuksista tai muista toimenpiteistä.

Katsomme, että Yaran toimintoja tulisi arvioida kokonaisuutena ja tekeillä olevan yleiskaavan tulee olla valmis ennen mahdollisen laajennuksen etenemistä, jotta maankäytölliset vaikutukset voidaan arvioida.

Edellä mainituista syistä emme voi yhtyä kunnanhallituksen lausuntoon esitetyssä muodossa.

Ulla Santti (vihr.)

Katariina Syväys (sd.)